

Evaluatie Ondernemersfonds 2016-2021

Gemeente Meppel

Inhoud

1. INLEIDING	3
2. WERKING VAN HET FONDS.....	4
2.1 Inkomsten en uitgaven	4
2.2 Activiteiten	4
2.3 Reactie evaluatie SOM.....	5
3. CONCLUSIES: DE TOEKOMST VAN HET FONDS.....	6

1. INLEIDING

Aanleiding

In de gemeente Meppel wordt sinds 2011 gewerkt met een Ondernemersfonds. Het fonds geeft ondernemers de kans om samen initiatieven op te zetten, welke vervolgens bijdragen aan de samenwerking tussen het bedrijfsleven, instellingen en de overheid, en aan de economische ontwikkeling van de gemeente.

Het Ondernemersfonds wordt gevoed met gelden afkomstig uit een opslag op de OZB van niet-woningen. Het fonds is gemeente breed. Dat betekent dat iedereen die in Meppel OZB voor niet-woningen betaalt, als ondernemer wordt gezien en dus een bijdrage levert aan het fonds. Het tarief per belastingplichtige is afhankelijk van de waarde van het vastgoed (WOZ-waarde). Het beheer van de financiële middelen is in handen van de Stichting Ondernemersfonds Meppel (SOM). De gemeente Meppel heeft eind 2010 op verzoek van enkele ondernemersorganisaties in de gemeente medewerking verleend aan de invoering van het Ondernemersfonds.

Het fonds is onderverdeeld in verschillende deelgroepen. Op volgorde van hun financiële inbreng zijn dat: Ondernemend Nijeveen, Onderwijs, Agro, Zorg, Meppeler Handelsvereniging (MHV) en ICC Park Management (ICC-PMM).

In 2017 is een nieuwe uitvoeringsovereenkomst getekend door de gemeente en de SOM. Hiervoor is een overeenkomst afgesloten. Onderdeel van het besluit is de afspraak dat er eens in de 5 jaar een evaluatie plaatsvindt naar de resultaten en over de gewenste voortgang. De laatste evaluatie was in 2016. Hierom is er voor het jaar 2021 ook een evaluatie opgesteld. Op basis van deze en de door de SOM opgestelde evaluatie zal de raad besluiten of het ondernemersfonds al dan niet doorgang zal vinden.

Doelstelling

Doel van de evaluatie is om terug te kijken op de afgelopen 5 jaar van het Ondernemersfonds. Onder andere komen aan de orde:

- de wijze van financiering van het fonds;
- de uit het fonds verrichte bestedingen;
- de in de werkgebieden en/of sectoren behaalde resultaten met de uit het fonds verrichte bestedingen;
- de gemaakte prestatieafspraken tussen de SOM en de gemeente;
- de gewenste ontwikkelrichting van het fonds in de aankomende jaren.

2. WERKING VAN HET FONDS

Na de oprichting van het ondernemersfonds in Meppel is na twee jaar de keuze gemaakt om 10% van het verkregen subsidiebedrag (dus na inhouding van fondskosten door de Gemeente) te reserveren voor Meppel-brede initiatieven en 90% beschikbaar te stellen voor de ondernemersorganisaties zelf (trekkingsgerechtigden). In het geval de ondernemersorganisatie/trekkingsgerechtigde niet van het (volledige) bedrag gebruik zou willen maken, bestaat de mogelijkheid tot 'sparen' van deze tegoeden tot een duur van maximaal 3 jaar.

2.1 Inkomsten en uitgaven

In totaal heeft de SOM over de periode 2017-2021 een totaalbedrag van ongeveer € 1.079.500,- ontvangen. Dit is minder is dan de € 1.152.000,- aan subsidie die is ontvangen over de periode 2011-2016. De totale gereserveerde fonds-/beheerskosten bedroegen over de periode 2017-2020 € 25.579,- (circa € 6.400,- gemiddeld per jaar), wat op een jaarlijks percentage van ongeveer 3% uitkomt. Hiermee zijn de procentuele kosten over deze periode ook afgenomen van 4% over de periode 2011-2016 naar ongeveer 3% over de periode 2017-2020. De SOM reserveerde zodoende jaarlijks ongeveer 97% (gemiddeld € 207.677,-) van de ontvangen subsidie voor de activiteiten en projecten van het fonds. Van deze middelen werd gemiddeld € 207.977,- uitgegeven, wat op een bestedingspercentage van ongeveer 100,1% wijst. Dit percentage boven de 100% kan worden verklaard doordat het ondernemersfonds in de loop van de jaren reserves heeft opgebouwd over niet afgenomen trekkingsrechten.

Verder inzoomend op de verdeling tussen Meppel-brede activiteiten en gelden bestemd voor trekkingsgerechtigden, blijkt er gemiddeld €20.767,- per jaar te zijn ingehouden voor Meppel-brede activiteiten, en ca. €187.209,- gereserveerd te zijn voor de trekkingsgerechtigden. Dit komt neer op respectievelijk 10% en 90% van het beschikbare bedrag voor activiteiten. In termen van bestedingen, werd er jaarlijks gemiddeld 53,7% uitgegeven van het beschikbare budget voor Meppel-brede activiteiten (€ 11.150,- gemiddeld) en 88% van het budget voor ondernemersorganisaties (met gemiddelde jaarlijkse uitgaven van € 174.000,-).

2.2 Activiteiten

Het ondernemersfonds heeft er ook in de afgelopen vijf jaar voor gezorgd dat er nieuwe activiteiten konden worden ontwikkeld en bestaande succesvolle activiteiten hun doorgang konden vinden.

Zo konden er door het budget voor Meppel-brede initiatieven de winterverlichting, de Meppelbonnen en de Zandtovenaar worden bekostigd. Deze Meppel-brede initiatieven hebben betrekking op de promotie van de gemeente, maar zo zijn er ook evenementen zoals het ondernemersgala die er voor zorgen dat de lokale ondernemers een lokaal sterk netwerk op kunnen bouwen. Een dergelijke, maar gebiedsgerichte aanpak, geldt ook voor de activiteiten ontplooid door de Ondernemend Nijeveen.

De overige ondernemersorganisaties hebben een meer sector- of cluster specifieke aanpak ontwikkeld. Het cluster zorg en onderwijs heeft gezamenlijk geïnvesteerd in het op peil houden van de Regiocampus, een cluster waarin gezocht wordt naar samenwerkingen tussen onderwijs, zorg en bedrijvigheid. Het ICC-PMM heeft ook in gezamenlijke bedrijfsvoering geïnvesteerd, en wel op het gebied van veiligheid, inkoop, duurzame energie en het aanleggen van glasvezel maar er is bijvoorbeeld ook een Energieconferentie gehouden in 2017. De detailhandelsvereniging van de binnenstad (MHV) heeft voornamelijk ingezet op de verdere promotie van de Meppeler binnenstad als aantrekkelijke locatie voor consumptie. Ook heeft het

landbouwcluster nieuwe samenwerkingsprojecten georganiseerd over bijvoorbeeld het gezamenlijk saneren van asbest of de afvoer van bestrijdingsmiddelen.

Samenvattend zien we dus dat er een mooi aantal integrale en Meppel-brede activiteiten zijn ontplooid in de afgelopen 5 jaar maar ook dat er een groter aantal partijen actief betrokken zijn geraakt met bij het ondernemersfonds.

2.3 Reactie evaluatie SOM

De evaluatie van de SOM over de gehele periode 2015-2021 alsook de individuele jaarverslagen geven een compleet en goed beeld van de activiteiten die de afgelopen jaren zijn ontplooid. Ook de financiële verantwoording was telkens goed op orde en geeft een duidelijk inzicht in de bestedingen van de door de gemeente afgegeven subsidiegelden. De gemeente is dan ook positief over deze wijze van evaluatie en stelt voor om dit op deze manier voort te zetten.

3. CONCLUSIES: DE TOEKOMST VAN HET FONDS

Een tevreden terugblik

Terugkijkend op de afgelopen 5 jaar kan er geen andere hoofdconclusie bestaan dat het ondernemersfonds een positieve bijdrage heeft geleverd aan de ontwikkeling van Meppel en het heersende ondernemersklimaat. Ondernemers weten elkaar steeds beter te vinden. De coronacrisis heeft dit zelfs niet in de weg gestaan. Telkens wisten de verschillende sectoren verbindingen te leggen waarmee ze binnen hun eigen cluster of over de gehele breedte van Meppel ontwikkeling hebben mogelijk gemaakt. Ook hebben we in de afgelopen 5 jaar gezien dat de verschillende sectoren meer betrokken zijn geraakt met daarbij de trekkingsgerechtigde sectoren (agro, onderwijs en zorg) als schoolvoorbeeld. Hiermee heeft er een kentering plaatsgevonden van scepsis over het fonds naar ambassadeurschap.

In gesprek over de toekomst

Het ondernemersfonds bestaat sinds 2011, ondernemen in Meppel is in die 10 jaar sterk veranderd. En met de uitdagingen die op ons afkomen, bijvoorbeeld rond duurzaamheid en demografische ontwikkelingen, zou een grotere ambitie van het fonds passend kunnen zijn. De afgelopen jaren is de economie gegroeid en is er inflatie opgetreden. Tegelijkertijd is de totale omvang van het ondernemersfonds niet toegenomen. Vanwege de coronacrisis is dit echter niet het moment om grote aanpassingen door te voeren. Om het bestuur van het Ondernemersfonds wel aan het denken te zetten over de toekomst is, met behulp van een expert met betrekking tot ondernemersfondsen, een brief opgesteld.

We zijn als gemeente tevreden over de afgelopen jaren en de uitgevoerde projecten met geld uit het ondernemersfonds. We missen echter toekomstvisie. Dit geven we als verbeterpunt mee aan de stichting. Het verlengen van de overeenkomst met 5 jaar hoeft hierin geen belemmering te zijn. Er kunnen altijd eventuele tussentijdse aanpassingen worden doorgevoerd, mits de raad hiermee instemt. Dit vraagt te zijner tijd uiteraard wel om nieuwe besluitvorming.

Welke partijen hebben trekkingsrecht uit deze subsidie?

Door de gemeenteraad is bij de start van het fonds vastgelegd dat de agrarische sector, onderwijs en zorg aparte trekkingsrechten hebben binnen het ondernemersfonds. Over verdeling van de resterende middelen wordt besloten door het bestuur. In de praktijk is er een vaste verdeling over ICC-PMM, MHV en Ondernemend Nijeveen.

VECM heeft het Ondernemersfonds verzocht om ook trekkingsrechten te krijgen voor het vastgoed in de binnenstad. Het is aan het stichtingsbestuur om hier een besluit over te nemen. Wij adviseren het fonds om het aantal vaste trekkingsrechten niet uit te breiden omdat juist de integraliteit van het fonds van groot belang is en die met een toename van trekkingsrechten in het geding dreigt te komen.

Kan voortzetting ook voor onbepaalde tijd?

Het is mogelijk om het fonds voor onbepaalde tijd in te stellen. Het fonds heeft zich de afgelopen tien jaar bewezen en de trekkingsgerechtigden gebruiken de inkomsten ook om structurele uitgaven te bekostigen.

We stellen voor om het fonds nu voor 5 jaar te verlengen. Dit sluit aan op het verzoek van het stichtingsbestuur. In de aankomende 5 jaar kan het fonds zich beraden of ze de wens voor een verlenging voor onbepaalde tijd vorm willen geven.

Meer ambitie en een groter bereik

We zijn als gemeente tevreden over de afgelopen jaren en de uitgevoerde projecten met geld uit het ondernemersfonds. Het fonds is momenteel vooral bezig met het in goede banen leiden van de trekkingsrechten en de jaarlijks terugkomende vragen. Het fonds zou wat ons betreft nog meer innovaties en crossovers mogelijk mogen maken, al beseffen we ons ook dat het stichtingsbestuur wordt geleid door vrijwilligers. Een idee zou kunnen zijn dat er afvaardigingen vanuit de verschillende sectoren met elkaar in gesprek gaan over de ambities voor de toekomst onder leiding van het bestuur. Hier kan dan ook worden besproken wat het fonds nodig heeft om deze ambities daadwerkelijk uit te kunnen voeren. Nadat dit duidelijk is geworden kunnen we als gemeente kijken hoe we hierin kunnen faciliteren door bijvoorbeeld een verhoging van het tarief. We hebben dit geven ook als feedback mee gegeven aan de stichting in de adviserende brief.

Nieuwe subsidieuitvoeringsovereenkomst

Voor de aankomende 5 jaar is er een hernieuwde subsidieuitvoeringsovereenkomst opgesteld. Deze overeenkomst is feitelijk een voortzetting van de voorgaande overeenkomst die is gesloten tussen de gemeente Meppel en de Stichting Ondernemersfonds Meppel.